

اصول پروپوزال و پایان نامه نویسی

دکتر احمد موبد

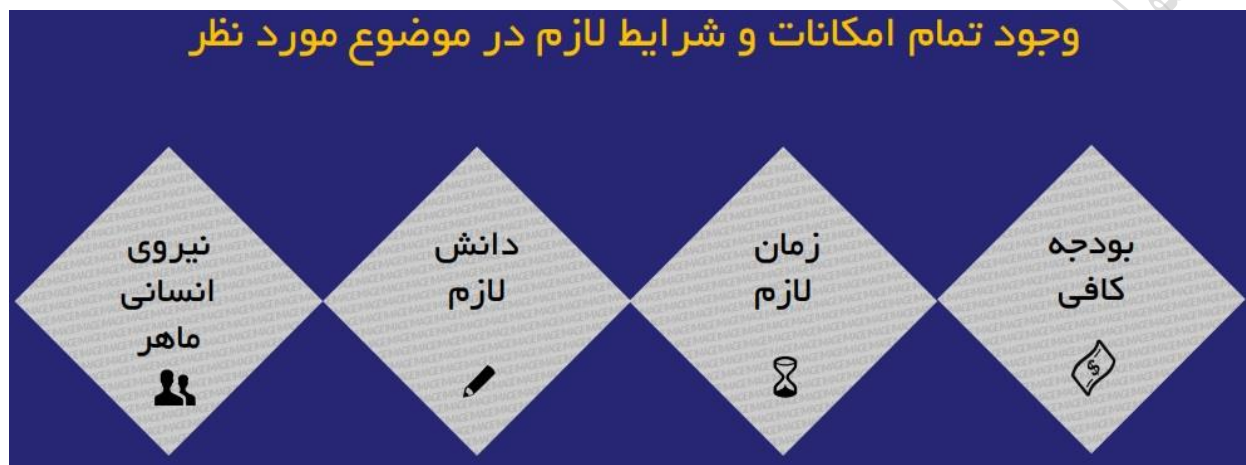
دانشگاه علوم پزشکی تبریز

پژوهشکده سالمندی

پاییز ۱۳۹۹

کلمه "پروپوزال" برگرفته از واژه لاتین **Propose** به معنی پیشنهاد دادن است. واژه Proposal از سوی فرهنگستان ادب فارسی به "پیشنهاد پژوهشی" ترجمه شده است و در واقع طرح اولیه از چیزی است که قصد عملی کردن آن را دارید و می بایست آن طرح را در قالب مکتوب و با نام پروپوزال به گروه مورد نظر ارائه دهید.

چهار اصل لازم و ضروری برای شروع یک کار تحقیقاتی و ارائه پروپوزال:

چرا پروپوزال مینویسیم؟

- ✱ ترغیب حمایت کنندگان مالی
- ✱ مشخص شدن وظیفه همکاران
- ✱ مشخص شدن هزینه لازم برای انجام هر یک از مراحل تحقیق
- ✱ مشخص شدن زمان لازم برای انجام هر یک از مراحل تحقیق
- ✱ مشخص شدن کلیه مراحل اجرای طرح
- ✱ ترسیم شمای کلی از تحقیق و مراحل انجام آن

پژوهشگرانی که پروپوزال خود را به طور دقیق، واضح و کامل می نویسند، میتوان گفت که **تقریباً ۵۰-۶۰ درصد** از پایان نامه خود را تهیه کرده اند.

پروپوزال، مانند تهیه ماکت برای ساختن ساختمان است. یک پژوهشگر بر اساس اصول و قواعد معین شروع به نوشتن طرح پیشنهادی پایان نامه (پروپوزال) می نماید به طوری که استاد راهنما با بررسی آن بتواند پژوهشی را که بر اساس آن شکل می گیرد، تصور نماید. در واقع پروپوزال را می توان **نقشه** انجام تحقیق و راهنمای پژوهشگر یا محقق برای اجرایی کردن تحقیق دانست.

نکته

تفاوت پروپوزال با پایان نامه مانند تفاوت ماکت با ساختمان است. پروپوزال یا طرح پیشنهادی مانند یک نقشه یا طرحی است که شما قصد انجام آن را دارید. یک پژوهشگر بر اساس پروپوزالی که تهیه کرده است اقدام به نوشتن تز یا پایان نامه می کند.

انتخاب اساتید مشاور و راهنما

- ✱ برای تکمیل فرم طرح تحقیق پایا نامه، لازم است دانشجویان با توجه به موضوع و قلمرو تحقیق خود از یک سو و تخصص و تجربه آموزشی و پژوهشی استادان از سوی دیگر، به انتخاب استاد راهنمای پایا نامه خود مبادرت نمایند. انتخاب استاد یا استاتید مشاور بر عهده استاد راهنمای پایانامه است.
- ✱ بر این اساس، لازم است دانشجو موضوع و مساله مورد علاقه خود را به اطلاع استاد راهنما برساند و پس از تعیین استاتید مشاور، با بهره گیری از راهنماییهای لازم، به تنظیم و تدوین موضوع و مسئله مورد تحقیق و همچنین تکمیل فرم طرح تحقیق پایا نامه بپردازد.
- ✱ آشکار است که دانشجو موظف است در تمام مراحل تکمیل فرم مورد نظر، استاد راهنما و مشاور خود را در جریان امور قرار داده، از نقطه نظرات آنها در تنظیم مناسب موارد مربوط بهره گیری نماید.
- ✱ تمامی مطالب و موارد مندرج در فرم طرح تحقیق پایا نامه باید پس از بررسیهای لازم به تائید استاتید راهنما و مشاور رسانده شود.

مراحل اصلی برای نگارش یک پروپوزال صحیح و اصولی

برای تهیه پروپوزال، در هر دانشگاه یکسری فرم های مشخص وجود دارد که دانشجو باید بعد از تهیه نمودن آن و وارد کردن تمامی اطلاعات لازم، آن را برای **تصویب** به دانشگاه محل تحصیل خود ارائه دهد.

اصولی که یک در نگارش پروپوزال حتما باید رعایت شود:

- ❖ نو و بدیع باشد.
- ❖ متناسب با نیاز های روز جامعه باشد و در نهایت راهکاری برای حل مشکل ارائه نماید.
- ❖ در راستای حوزه کاری و تخصصی فرد باشد.
- ❖ قلمرو های مکانی و زمانی و همچنین اهداف تحقیق باید در عنوان مشخص باشند.

اصول پروپوزال و پایان نامه نویسی - دکتر احمد موید - پژوهشگاه سالمندی

- ❖ موضوع انتخابی باید قابلیت اجرایی داشته باشد.
- ❖ به صورت جامع، مختصر، واضح و غیر سوالی نوشته شود.

مراحل نگارش پروپوزال به صورت زیر می باشد:

مرحله اول: مشخص نمودن موضوع تحقیق و عنوان

انتخاب موضوع پژوهش اولین و مهم ترین مرحله برای شروع پروپوزال نویسی می باشد. پژوهشگر باید ابتدا مشخص نماید که روی چه موضوعی قصد مطالعه و پژوهش دارد. انتخاب عنوان و موضوع درست و در سطح مناسب در نوشتن پایان نامه بسیار اهمیت دارد.

متأسفانه سطح بسیار پایین موضوعات برخی از پایان نامه ها در دوره تحصیلات تکمیلی و پرداختن به موضوعات بسیار سنگین در دوره های پایین تر، کیفیت تحقیقات ارائه شده را کاهش داده اند.

ویژگی های عنوان مناسب

- ❖ عنوان نباید خیلی کوتاه و یا طویل باشد از کلمات کوتاه و در حد امکان از یک زبان استفاده شود
- ❖ عنوان در عین کوتاه بودن باید دربرگیرنده محتویات اصلی کار تحقیقاتی باشد.
- ❖ به کلید واژه ها اشاره شود.
- ❖ به صورت خبری مطرح شود.
- ❖ از به کار بردن مخففها، اصطلاحات و کلمات غیر مصطلح و کلمات انگلیسی که معادل فارسی دارند اجتناب شود.
- ❖ سال و مکان انجام تحقیق ذکر شود در تحقیقات اپیدمیولوژی الزامی است.

مرحله دوم: بیان مسئله

بیان مسئله در واقع تشریح مشکلات و تعارضاتی می باشد که باعث ایجاد سوال در ذهن دانشجو گردیده است. در واقع می توان گفت که مسئله مطرح شده در این بخش، همان سوالی است که ذهن پژوهشگر را درگیر خود کرده و هدف پژوهشگر از طرح سوال ریشه یابی مشکلات به وجود آمده و ارائه راهکارهایی برای رفع آن ها است.

بهترین بخش برای توضیح دلایل به وجود آمدن این سوال، بخش بیان مسئله می باشد. در این بخش توجه به عملی بودن مسئله مورد پژوهش، از اهمیت زیادی برخوردار می باشد. چرا که باید هیات تصمیم گیرنده متقاعد شوند که با انجام این پژوهش، یک محقق به دستاورد های جدید خواهد رسید به همین دلیل محقق باید مطالعات خود را بر اساس مستندات انجام دهد.

نکته

✱ رفرنس نویسی مناسب و دقیق

✱ استفاده از زیر نویس (در پروپوزالهای فارسی تمامی کلمات حتما و باید فارسی نگارش شود و اسامی لاتین در زیر نویس آورده می شود)

مرحله سوم : بررسی متون

در کارهای تحقیقاتی یکی از بخش هایی که بسیار مورد توجه قرار می گیرد پیشینه تحقیق است که به آن literature review مرور ادبیات می گویند. در این بخش پژوهشگران باید تحقیقات انجام شده هم راستا با پژوهش خود را بیان نمایند. که برای این کار رجوع به مدارک و اسناد حول موضوع انتخاب شده ، برای افزایش آگاهی ضروری می باشد.

نکته

هدف اصلی از نگارش بخش بررسی متون:

جلوگیری از دوباره کاری و سرقت ادبی ، بهره مندی از تجربه های پژوهشگران گذشته ، آشنایی با نقاط ضعف و قوت پژوهش های می باشد.

بررسی متون

شیوه تدوین مطالعات مشابه

مطالعه ای (در سال) انجام تحقیق (باعنوان) ذکر عنوان مطالعه (توسط) ذکر نام خانوادگی نفر اول (و همکاران در) ذکر جامعه مورد تحقیق: بعنوان مثال: سالمندان ساکن آسایشگاه کهریزک و ذکر مکان انجام تحقیق : منطقه ، کشور . استان ، شهرستان، شهر یا روستا و.... (با هدف) ذکر هدف اصلی از انجام تحقیق (انجام شده است. شیوه مطالعه) ذکر شیوه مطالعه (حجم نمونه ها) ذکر حجم نمونه مطالعه (مورد و شیوه نمونه گیری) ذکر شیوه نمونه گیری (بوده است. جهت گردآوری داده ها از) ذکر نام و نوع بزار گردآوری داده های استفاده شده در تحقیق (استفاده شده و داده ها با استفاده از نرم افزار) ذکر نرم افزار مورد استفاده جهت تجزیه و تحلیل داده ها (و با استفاده از آزمونهای آماری .) ذکر آزمونهای آماری مورد استفاده جهت تجزیه و تحلیل آماری تحقیق (مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج مطالعه نشان داده است) ذکر مهمترین یافته های تحقیق که در مطالعه مورد نظر پژوهشگر نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت. (

اهمیت مرور متون

- ❖ دوباره کاری وسعت و اهمیت مسأله
- ❖ جنبه های مختلف مسأله
- ❖ مشکلات موجود
- ❖ روشهای احتمالی دیگر
- ❖ توجه دیگران

مرحله چهارم: تعیین اهداف پژوهش

در این بخش پژوهشگر باید اهداف کلی و اهداف ویژه و کاربردی انجام تحقیق را به روشنی مشخص نماید.

❖ اهداف کلی

اهداف کلی اهدافی هستند که به طور مستقیم از موضوع پژوهش ناشی می شوند.

❖ اهداف ویژه یا اختصاصی شکسته شدن هدف کلی

نیز اهدافی هستند که نشأت گرفته از مسئله پژوهش و اهداف کلی هستند و یا به عبارتی زیر مجموعه اهداف کلی هستند. این اهداف مشخص می کنند که چه چیزهایی در این پژوهش، تحقق می یابند و چه چیزهایی تحقق نخواهند یافت.

اهمیت اهداف اختصاصی

- تعیین کانون توجه تحقیق
- شناسایی متغیرها
- اجتناب از گردآوری اطلاعات غیر ضروری
- تعیین گامهای مختلف یک تحقیق
- کمک در برآورد بودجه و زمان

مرحله پنجم: مفروضات پژوهش

فرضیه = حدس علمی

در واقع فرضیه های یک پژوهش پیشنهاد یا پیش بینی های منطقی هستند که پس از آزمون و خطا و بررسی یافته های پژوهش رد یا قبول می شوند. همانند اهداف تحقیق، فرضیه ها نیز باید به طور کامل، واضح و روشن و با استفاده از واژه های قابل اندازه گیری بیان شود.

البته لازم به ذکر است که پذیرش یا رد فرضیه هیچ گونه اثر سویی بر تحقیق یا محقق نخواهد داشت.

- ❖ به صورت یک جمله خبری تدوین شود
- ❖ جامعه پژوهش را در بر بگیرد
- ❖ متغیرها را دربر بگیرد
- ❖ بیان مساله را منعکس نماید
- ❖ قابل آزمون باشد

یک محقق واقعی، همیشه باید در نظر داشته باشد که هدف او آزمودن فرضی است نه قبول آن بنابراین رد شدن فرضها از ارزش تحقیق نمی کاهد.

مثال برای اهداف

عنوان: بررسی فراوانی مرگ ومیر داخل بیمارستانی ناشی از جراحی مغز در بیمارستان امام رضا تبریز در

سال ۱۳۹۴

هدف کلی: تعیین فراوانی مرگ ومیر داخل بیمارستانی ناشی از جراحی مغز در بیمارستان امام رضا تبریز در

سال ۱۳۹۴

اهداف جزئی (اختصاصی یا ویژه)

- ❖ تعیین توزیع فراوانی مرگ ومیر داخل بیمارستانی ناشی از جراحی مغز در بیمارستان امام رضا تبریز در سال ۱۳۹۴ بر حسب سن بیمار
- ❖ تعیین توزیع فراوانی مرگ ومیر داخل بیمارستانی ناشی از جراحی مغز در بیمارستان امام رضا تبریز در سال ۱۳۹۴ بر حسب جنس بیمار
- ❖ تعیین توزیع فراوانی مرگ ومیر داخل بیمارستانی ناشی از جراحی مغز در بیمارستان امام رضا تبریز در سال ۱۳۹۴ بر حسب علل مرگ

مثال برای فرضیات طرح

- ❖ خشونت علیه زنان در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر تعداد فرزندان آنان رابطه دارد .
- ❖ خشونت علیه زنان در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر ... با جنس فرزندان آنان رابطه دارد.
- ❖ خشونت علیه زنان در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر با مدت زمان زندگی مشترک آنان رابطه دارد

*** خشونت علیه زنان در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر با وضعیت اقتصادی آنان رابطه دارد.**

مرحله ششم: روش ها و مراحل اجرا پژوهش

یکی از نکات مهمی که یک محقق باید در زمان انجام پژوهش به آن توجه نماید ارائه روش های انجام تحقیق می باشد. اشاره به روش های گرد آوری داده ها، جامعه آماری و نمونه مورد آزمایش، روش های نمونه گیری، ابزار و روش های جمع آوری اطلاعات و داده ها از مواردی هستند که باید در این بخش به آن پرداخته شود.

مرحله هفتم: منابع و مآخذ

یکی از نکاتی که در نوشتن پروپوزال و پایان نامه باید در نظر داشته باشید استفاده از منابع علمی معتبر می باشد. تمامی داده هایی که در متن به آن اشاره شده باید با ذکر منبع در این قسمت از پروپوزال نوشته شود.

انواع متغیرهای پژوهش در مقاله و پایان نامه

متغیرها ویژگی هایی هستند که مقادیر مختلفی را قبول می کنند و یا ارزش های مختلفی را می توان به آنها نسبت داد.

همانطوریکه از اسم مشخص است نقش متغیرها ذاتی نیست و قابل تغییر می باشد و میتواند متفاوت باشد.

متغیر شامل هر چیزی است که بتواند ارزش های گوناگون و متفاوت را بپذیرد. این ارزش ها می تواند در زمان های مختلف برای یک شخص یا یک چیز متفاوت باشد یا اینکه در یک زمان برای اشخاص یا چیزهای مختلف تفاوت داشته باشد.

مثال

* مثل امتیاز یک فرد در آزمون های مختلف یا امتیاز افراد مختلف در یک آزمون معین.

در تعریف جامع تر می توان متغیر را، ویژگی یا صفت یا عاملی که بین افراد جامعه مشترک بوده و می تواند مقادیر کمی و ارزش های مختلف داشته باشد تعریف کرد که این عدد یا ارزش نسبت داده شده به متغیر، نشان دهنده ی تغییر از یک فرد به فرد دیگر یا از یک حالت به حالت دیگر است.

مثال

بعنوان مثال: میزان یک مفهوم است نه متغیر، اما وزن یک متغیر است. مفهوم میز به تنهایی دلالت بر وجود ارزشهای چندگانه نمی کند. متغیر یک نماد است که می توان عدد یا ارزشی را جایگزین آن کرد .

انواع متغیرها

- متغیرها بر حسب نقشی که در پژوهش بر عهده دارند، به دو دسته تقسیم می شوند:

۱. متغیر مستقل Independent variable

متغیر مستقل متغیری است که از طریق آن متغیر وابسته تبیین و پیش بینی می شود، این متغیر توسط پژوهشگر اندازه گیری ، دستکاری یا انتخاب می شود تا تاثیر رابطه ای آن با متغیر دیگر اندازه گیری شود. متغیر مستقل می تواند اثر مثبت یا منفی بر متغیر داشته باشد، یعنی هر گونه افزایش یا کاهش در متغیر مستقل می تواند موجب افزایش یا کاهش در متغیر وابسته شود. پس دلیل تغییر در متغیر وابسته را باید در متغیر مستقل جست و جو کرد.

مثال

"ساختار سازمانی بر رضایت مندی مشتریان تاثیر می گذارد." ساختار سازمانی متغیر مستقل و رضایت مندی مشتریان متغیر وابسته به ساختار سازمانی میباشد.

۲- متغیر وابسته Depended variable

متغیر وابسته متغیری است که پژوهشگر به آن علاقه مند است و برعکس متغیر مستقل در اختیار محقق نیست و نمی تواند در آن تصرف یا دستکاری کرد. در تعریف آن باید گفت متغیری است که از متغیر مستقل تاثیر می پذیرد و بر اثر تغییرات آن تغییر می کند و هدف محقق تشریح یا پیش بینی تغییر پذیری در آن است.

مثال

- ✱ " بررسی تاثیر اشتغال زنان به میزان رضایت مندی از زندگی خانوادگی" اشتغال زنان متغیر مستقل و میزان رضایت مندی متغیر وابسته است.
- ✱ " تاثیر نور بر رشد گیاه" دراین بررسی رشد گیاه متغیر وابسته و نور متغیر مستقل است.
- ✱ " بررسی تاثیر دوره های آموزش ضمن خدمت بر عملکرد کارکنان" دوره های آموزش ضمن خدمت متغیر مستقل و عملکرد کارکنان متغیر وابسته است.

متغیرها بر حسب بر حسب اندازه گیری، به دو دسته تقسیم می شوند:

۱- متغیر کمی Quantitative variable :

به متغیری اطلاق می شود که از نظر کمی تغییر می کند و تفاوت‌های ناشی از این تغییرات با استفاده از عدد ثبت می شود و آنها را می توان با هم جمع کرد. مانند قد، وزن، سن، نمره های یک آزمون از دانشجویان؛ زمان لازم برای حل یک مسئله؛ میزان تولید یا فروش یک شرکت؛ میزان خدمات ارائه شده به مشتریان.

۲- متغیر کیفی Qualitative variable :

به متغیری اطلاق می شود که تفاوت‌های ناشی از تغییرات آنها کیفی است و برای ثبت آنها ممکن است از روش‌های دیگری غیر از عدد استفاده شود. به عبارت دیگر متغیر کیفی متغیری است.

ویژگی های متغیرهای کیفی

- ✱ پژوهشگر توانایی اندازه گیری آن را ندارد و ویژگی‌های آن را نمی توان بوسیله ارقام ریاضی نمایش دهد.
- ✱ برای ثبت مشاهده ها یا اندازه گیری هایی که از این متغیر به عمل می آید از حروف الفبا یا کد استفاده می شود.
- ✱ این گونه متغیرها را نمی توان جمع و تفریق کرد و برای آنها مبدا اندازه گیری وجود ندارد. به عنوان مثال رنگ مو؛ رنگ چشم، جنس متغیرهای کیفی هستند.

• متغیرها بر حسب واحد اندازه گیری به دو نوع تقسیم می شوند:

۱- پیوسته

متغیری است که بین دو نقطه آن هر ارزشی را می توان انتخاب کرد. در این متغیرها درجات مختلف اندازه گیری وجود دارد. مانند سرعت، زمان، وزن...

۲- گسسته

متغیری است که بین دو نقطه آن هیچ ارزشی را نمی توان انتخاب کرد. این متغیر تنها اعداد یا ارزش هایی را که مشخص کننده یک وجه مشخص از یک مقیاس هستند، به خود اختصاص می دهد. مثل تعداد دانش آموزان کلاس. تعداد مهره های داخل کیسه،

• متغیرها بر حسب ارزش های عددی به دو دسته تقسیم می شوند:

۱- دوارزشی

متغیری که به آن تنها دو ارزش عدد نسبت داده می شود. مثل جنسیت زن و مرد، مرگ و حیات

۲- چندارزشی

متغیری که به آن بیش از دو عدد یا ارزش نسبت داده می شود. مثل وضعیت اقتصادی که بصورت : خیلی بالا، بالا، متوسط، ضعیف، خیلی ضعیف پیام می شود.

• متغیر تعدیل کننده

متغیر تعدیل کننده علیرغم میل پژوهشگر رابطه ی بین متغیر مستقل و وابسته را دستخوش تغییر می کند. یعنی حضور این متغیر سوم رابطه ای را که اساساً بین متغیر وابسته و مستقل مورد انتظار است تحت تاثیر قرار می دهد و می توان از آن به عنوان متغیر مستقل دوم نام برد.

مثال

- * در بررسی تاثیر هوش دانشجویان بر معدل اگر تفاوتی بین متغیر هوش و معدل دانشجویان دختر و پسر وجود داشته باشد در این جا متغیر جنسیت متغیر تعدیل کننده است.
- * در بررسی تاثیر فناوری اطلاعات بر توانمندسازی؛ فناوری اطلاعات متغیر مستقل؛ توانمندسازی متغیر وابسته و اگر تفاوتی بین دو متغیر ذکر شده وجود داشته باشد سن کارکنان را می توان به عنوان متغیر تعدیل کننده در نظر گرفت.
- * بررسی تاثیر کیفیت زندگی کاری بر روی عملکرد کارکنان؛ کیفیت کاری متغیر مستقل، عملکرد کارکنان متغیر وابسته و انگیزه کارکنان را می توان به عنوان متغیر تعدیل کننده در نظر گرفت.

• متغیر کنترل

ممکن است در یک تحقیق محقق نتواند همه ی متغیرها را به طور همزمان بررسی کند، بنابراین یک یا چند مورد آنها را ثابت نگه می دارد (بلوک کردن) یا اثر آنها را خنثی می کند (تصادفی سازی) چنین متغیرهایی را که حذف یا ثابت می شوند متغیرهای کنترل می نامند. در بعضی موارد ممکن است متغیر تعدیل کننده نقض متغیر کنترل را نیز داشته باشد.

مثال

در بررسی تاثیر آزمون های آموزشی بر قبولی در کنکور؛ متغیر مستقل آزمون های آزمایشی و میزان قبولی در کنکور متغیر وابسته. در اینجا رشته افراد مثلاً (ریاضی- فیزیک) را می توانیم بعنوان متغیر کنترل انتخاب کنیم. یعنی تاثیر رشته را ثابت کنیم (بلوک کردن) یا افراد را بصورت تصادفی انتخاب کنیم که از این طریق اثر رشته را خنثی میکنیم (تصادفی سازی).

متغیرهایی نظیر جنس، سن، هوش، وضعیت اقتصادی - اجتماعی از این دسته از متغیرها هستند.

• متغیر مداخله گر Intervening variable

متغیری است که تحت کنترل محقق نیست و قابلیت تعمیم پذیری یافته های پژوهش را کاهش می دهد. این متغیر نوعی ویژگی یا بعد زمانی دارد یعنی از زمانیکه متغیر مستقل به جریان می افتد تا بر متغیر وابسته اثر کند و تا زمان این تاثیرگذاری ظاهر می شود. این متغیر به عنوان تابعی از متغیرهای مستقل است و به استنباط و توصیف نفوذ متغیر(های) مستقل بر وابسته کمک می کند.

مثال

"مثالاً فرض کنیم که محقق میخواهد نقش سیگار را بر روی بیماریهای قلبی و عروقی مطالعه کند؛ یکی از متغیرهای مخدوش کننده در این میان استرس میباشد، که هم میتواند باعث بیماری قلبی شود و هم بر روی مصرف بیشتر سیگار اثر بگذارد"

"نقش چندگانه همسرانی که هر دو خارج از منزل اشتغال دارند، فشار روانی قابل توجهی بر آنان وارد می کند و این امر درجای خود، خشنودی آنان را از زندگی تحت تاثیر قرار می دهد. اما خشنودی و سرزندگی آنهایی که از خود پنداری زیاد برخوردارند تحت تاثیر این فشار روانی قرار نمی گیرد."

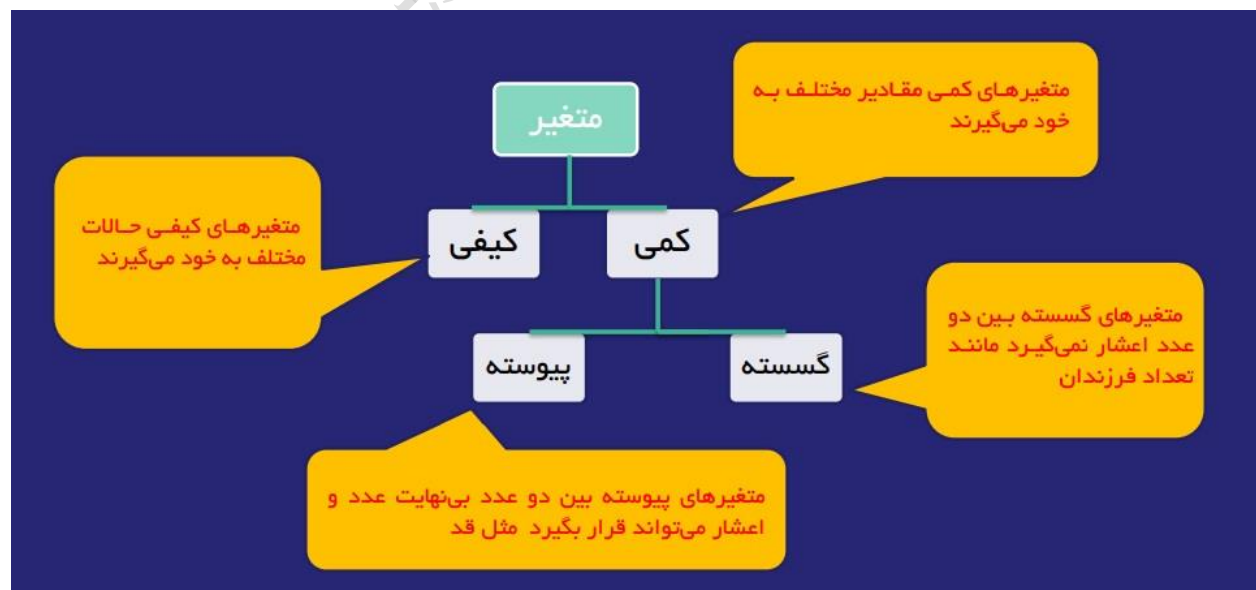
* اشتغال متغیر مستقل

* خشنودی از زندگی متغیر وابسته

* خود پنداری افراد متغیر تعدیل کننده

* فشار روانی متغیر مداخله گر

شمای کلی متغیرها

روش های جمع آوری اطلاعات و داده ها

موارد زیر باید لحاظ شوند

- ❖ اطلاعات نباید قدیمی و کهنه باشند
- ❖ اصول اخلاقی باید رعایت شود
- ❖ ناقص و مبهم نباشند
- ❖ امکان دسترسی سریع، آسان و کم هزینه

روشهای جمع آوری اطلاعات

۱- روش مشاهده

مزایا

- ❖ رفتار، مشخصات موجودات زنده یا اشیا و پدیده ها
- ❖ ثبت دقیق اطلاعات مورد نیاز از راه حواس و یا کمک گرفتن از ابزار خاص
- ❖ بررسی جزئیات موضوع
- ❖ بررسی صحت اطلاعات جمع آوری شده
- ❖ اطلاعات تنسبتا زیادی بدست می آید
- ❖ اعتبار علمی اطلاعات
- ❖ امکان توصیف جامع و کامل

معایب

- حضور مشاهده گر
- تمایلات شخصی مشاهده گر
- میزان توانائی او در مشاهده و ثبت دقیق فعالیت مورد مشاهده
- عوامل محیطی
- سخت بودن استاندارد کردن و طبقه بندی اطلاعات
- مشکلات اخلاقی
- مشکل در نمونه های زیاد
- اتکاء به زمان حال

۲- روش مصاحبه

مزایا

- ❖ کم یا بی سوادان و کودکان و بیماران
- ❖ درصد پاسخ ها

امکان دریافت پاسخ

ابهام با ارائه توضیح بیشتر موضوع راروشن ساخت.

معایب

وقت گیر

پرهزینه بودن

ثبت وقایع ناقص تر نسبت به روش مشاهده

مشکل در طبقه بندی و تجزیه و تحلیل اطلاعات در سوالات باز

مفهوم اعتماد پایایی و روایی یک مطالعه

اعتماد (پایایی) Reliability

یکی از ویژگی های ابزار اندازه گیری است و به این مفهوم هست که که ابزار اندازه گیری در **شرایط یکسان** تا چه اندازه نتایج یکسانی به دست می دهد. **در صورت تکرار** یک اندازه گیری تا چه میزان مقادیر سنجیده شده به یکدیگر نزدیک هستند .

✱ اگر دو مرتبه از یک فرد به فاصله چند دقیقه و در شرایط کاملاً یکسان فشارخون گرفته شود تا چه میزان مقادیر به یکدیگر نزدیک هستند؟

✱ اگر به فاصله چند روز از یک فرد در خصوص تعداد ساعات مشاهده تلویزیون سوال شود آیا اعداد بیان شده به یکدیگر نزدیک هستند؟

اعتبار (روایی) Validity

مقدار سنجیده شده چه میزان به **واقعیت نزدیک** است؟ اعتبار به این سوال پاسخ می دهد که ابزار اندازه گیری تا **چه حد خصیصه مورد نظر را می سنجد**. بدون آگاهی از اعتبار ابزار اندازه گیری نمی توان به دقت داده های حاصل از آن اطمینان داشت. ابزار اندازه گیری ممکن است برای اندازه گیری یک خصیصه ویژه در یک جامعه دارای اعتبار باشد، در حالی که برای سنجش همان خصیصه بر روی جامعه دیگر از اعتبار برخوردار نباشد.

✱ یک آزمون ریاضی ممکن است برای سنجش توانایی ریاضی دانش آموزان پایه اول ابتدایی از اعتبار الزم برخوردار باشد اما برای سنجش توانایی ریاضی دانش آموزان پایه سوم راهنمایی فاقد اعتبار باشد.

زمان و هزینه های پایان نامه

ملاکها و معیارهای چندان دقیقی برای تعیین زمان و هزینه مورد نیاز پژوهش در پروپوزال وجود ندارد. اما یک اصل مهم در این زمینه وجود دارد و آن این است که زمان و هزینه پیشنهادی تا حد امکان باید با ذکر جزئیات و زیربخشهای متناسب با کل پژوهش ذکر شود.

جدول زمانی:

تعیین زمان دقیق هر تحقیق مستلزم خرد کردن دقیق فعالیت هاست که در جدولی به نام جدول گانت درج می گردد. برای تهیه این جدول، چند نکته را باید در نظر گرفت:

- ✱ فهرستی دقیق و کامل از همه ی فعالیت های لازم تهیه شود.
- ✱ توالی فعالیت ها با توجه به هدف طرح تحقیق باید حفظ شود.
- ✱ مدت زمان هر فعالیت به طور دقیق مشخص شود.

بودجه:

تعیین بودجه ی تحقیق مستلزم شناخت عناصر زیر است:

نوع فعالیت های لازم، مدت و زمان و هزینه

نیروی انسانی و تجهیزات لازم جهت تحقیق درست فعالیت

زمان برای هر یک از فعالیت ها، معمولاً ی فعالیت خاص نظیر جمع آوری اطلاعات توسط گروهی با تخصصهای گوناگون و تحصیلات مختلف و در سطوح خاص صورت می گیرد، بنابراین باید برای هر فعالیت مشخص نمود که از هر تخصص چند نفر لازم است و هزینه ی هر ساعت چقدر است؟

ملاحظات اخلاقی در پژوهش

ملاحظات اخلاقی در پژوهش به مجموعه قواعد و دستورالعمل هایی اطلاق می شود که به منظور رعایت حقوق دیگران و جلوگیری از امکان بروز آسیب باید مورد توجه قرار گیرد. ملاحظات اخلاقی از انتخاب موضوع تحقیق آغاز و تا نوشتن گزارش تحقیق ادامه می یابد.

از مرحله انتخاب موضوع و بیان مسئله و سپس بازنگری منابع مرحله برنامه ریزی و اجرای تحقیق، نیروی انسانی و مدیریت تا مرحله تجزیه تحلیل و تفسیر نتایج و ارائه یافته ها به مسئولین ذیربط اصول اخلاقی در نظر گرفته شود.

اصول چهارگانه اخلاق در پژوهش

- ❖ احترام به فرد و اختیار او Autonomy
- ❖ سود مندی Beneficence
- ❖ عدم ضرر رسانی Non- maleficence
- ❖ عدالت Justice

پایگاههای علمی داخلی و خارجی مرتبط با پایان نامه های دانشگاهی

دانلود رایگان پایان نامه از پروکوئست

سایت ProQuest امکان دانلود رایگان بخش از پایان نامه های خود را برای پژوهشگران فراهم کرده است. برای جستجو در پایان نامه های Open Access پروکوئست به آدرس pqdtopen.proquest.com مراجعه کنید. لازم به ذکر است تمامی پایان نامه هایی از پروکوئست که دارای فول تکس می باشند از طریق ایلرنیکا قابل دانلود می باشند. برای مطالعه نحوه جستجو و دانلود پایان نامه از این پایگاه به [راهنمای دانلود پایان نامه از پروکوئست](#) مراجعه کنید.

دانلود رایگان پایان نامه های کشورهای اروپایی

برای دانلود رایگان پایان نامه کشورهای اروپایی می توانید به سایت dart-europe.eu مراجعه کنید. تا کنون امکان دانلود رایگان پایان نامه از ۶۸۰ موسسه و دانشگاه در این پایگاه فراهم شده است. از این پایگاه می توانید حدود ۶۵۰ هزار عنوان پایان نامه را رایگان دانلود کنید.

دانلود رایگان پایان نامه های Open Access (oatd)

برای جستجو و دانلود رایگان پایان نامه های با دسترسی آزاد سایت oatd.org بسیار مناسب می باشد. این پایگاه بیش از ۴ میلیون پایان نامه از سراسر دنیا را نمایه کرده است. شما می توانید در این پایگاه براساس عنوان، چکیده، مولف و موضوع پایان نامه های پایان نامه مورد نظر خود را جستجو کنید.

دانلود رایگان پایان نامه های انگلستان (ethos)

امکان دانلود رایگان پایان نامه های انگلستان از سایت ethos.bl.uk فراهم می باشد. این پایگاه نزدیک به ۵۰۰ هزار عنوان پایان نامه دانشگاههای انگلستان، ایرلند و اسکاتلند را نمایه کرده است. متأسفانه امکان دانلود رایگان حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد پایان نامه های این سایت وجود دارد. برای دانلود مابقی پایان نامه ها بایستی هزینه ای در حدود ۵۰ پوند جهت اسکن و ارسال پرداخت نمایید. مدت زمان آماده سازی هر پایان نامه بین ۲ تا ۳ هفته می باشد.

www.irandoc.ac.ir

<http://lib.usc.ac.ir/home;jsessionid=EBF4326D856CDCBE0203864AE196A7C>

www.urbanity.ir

www.umi.com/pgdauto

www.mhrn.net

www.theses.org

<http://www.collectionscanada.ca/thesescanada/index-e.html>

سایت مخصوص پایان نامه های وزارت بهداشت

<http://thesis.research.ac.ir/faces/home.jsp>

صفحه اصلی گزارش آماری کتابخانه های مرکزی راهنما ورود

همه موارد و همه موارد سال دفاع برابر مقطع تحصیلی: چکیده دارد

پاک کن جستجو

تازه های پایان نامه

عنوان	تاریخ دفاع	مقطع تحصیلی	دانشگاه/دانشکده
ارسال پیام	آمار سامانه	تماس با ما	توجه
نام خانوادگی	تعداد دانشگاه ها:	شهرک قدس، بلوار فرحزادی، بلوار ایوانک، ساختمان مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، بلوک A، طبقه ۱۳، معاونت تحقیقات و فناوری، مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی، گروه اطلاع رسانی پزشکی	کلیه حقوق این وب سایت و مطالب آن متعلق به مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و هر استفاده از مطالب آن با ذکر منبع بلامانع است
پست الکترونیکی	تعداد پایان نامه ها:	تلفن تماس: ۰۲۱-۸۱۴۵۴۳۱۸	
متن پیام	آخرین بروز رسانی:	۱۰۵۱۶	
Activate Windows Go to Settings to activate Windows.	کاربران آنلاین:		
	بازدید امروز:		